

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

25 septembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Răut” împotriva lui Iulian Iacobeț și Elena Iacobeț cu privire la evacuare, împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 18 septembrie 2017 SA „Răut” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Iacobeț și Iulian Iacobeț prin care a solicitat: evacuarea pârâților din camera nr. xxxxxx din căminul de pe str. xxxxx, fără acordarea altui spațiu și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la cererea combinatului de vinuri și coniacuri din or. Bălți (SA „Barza Albă”) nr. 195 din 25 februarie 1997, SA „Răut” în comun cu hotărârea administrației și comitetului sindical nr. 131 din 05 martie 1997 i-a repartizat Elenei Iacobeț un loc-pat în căminul de pe str. xxxxxx care se află în gestiunea reclamantei și este destinat pentru lucrătorii SA „Răut” care necesită spațiu locativ.

La cererea din 30 iulie 2001 a Elenei Iacobeț, în legătură cu nașterea în anul 1999 a fiului Iulian, i-a fost repartizată temporar camera nr. xxxxxxx (hotărârea administrației și comitetului sindical nr. 150 din 13.09.2001).

Prin hotărârea administrației și comitetului sindical nr. 155 din 26 decembrie 2002 Elenei Iacobeț i-a fost repartizată camera nr.xxxxxx pentru a locui temporar, împreună cu fiul Iulian Iacobeț, fiind încheiat contract pe termen de un an. Deoarece Elena Iacobeț niciodată nu a fost angajată la SA „Răut”, contractul se prelungea cu acordul părților pe anul următor.

În conformitate cu prevederile art. 59 alin. (4) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, locuitorilor din cămin, inclusiv și Elenei Iacobeț i s-a propus să

încheie un nou contract de locațiune, perfectat în corespundere cu prevederile acestei legi, însă pârâta a refuzat să încheie un nou contract de locațiune.

Termenul de valabilitate a contractului nr. 26 din 13 ianuarie 2015, în baza căruia Elena Iacobeț locuia în cămin, a expirat la 30 iunie 2017.

La 13 iunie 2017 reclamanta s-a adresat către Elena Iacobeț cu preîntâmpinare de a elibera camera nr. xxxx de pe str. xxxxxxxx până la data de 30 iunie 2017, data expirării contractului de locațiune nr. 26 din 13 ianuarie 2015, însă pârâții nu au eliberat spațiul locativ până în prezent.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Răut” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Răut”, s-a casat hotărârea din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis acțiunea înaintată de Societatea pe Acțiuni „Răut”.

S-a evacuat Elena Iacobeț și Iulian Iacobeț din odaia nr. xxxxxxxx, fără acordarea altui spațiu locativ.

S-a încasat de la Elena Iacobeț și Iulian Iacobeț, în mod solidar, în beneficiul SA „Răut” cheltuielile de judecată în sumă de 195 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că restituirea bunului închiriat după încetarea raporturilor contractuale este o obligație principală a locatarului. Această obligație trebuie să fie respectată în cazul în care prelungirea contractului de locațiune nu are loc. Astfel, în cazul în care contractul de locațiune nr. 26 din 13 ianuarie 2015 a expirat la data de 30 iunie 2017 (contract în baza căruia intimații locuiau în căminul nominalizat), anterior intimații Elena Iacobeț și Iulian Iacobeț fiind înștiințați prin scrisoare de către SA „Răut” despre intenția sa de a nu continua relațiile contractuale după expirarea contractului, acestea urmau să elibereze odaia nr. xxxxx din căminul de pe str. xxxxxxxx, în termenul indicat, or, conform prevederilor art. 44 alin. (1) al Legii cu privire la locuințe, locatarul este obligat să elibereze locuința la data încetării sau rezilierii contractului de locațiune.

Mai mult ca atât s-a indicat că SA „Răut” a propus intimaților să încheie un nou contract de locațiune, în acest sens fiind emis contractul nr. 78 din 01 aprilie 2017, însă aceștia au refuzat să semneze contractul în cauză.

Colegiul a notat că prima instanță în mod eronat a ajuns la concluzia precum că, contractul de locațiune a fost prelungit pe un termen nedeterminat invocând prevederile art. 904 Cod civil, or, în speța dată nu pot fi aplicate prevederile art. 904 alin. (1) Cod civil, termenul în cazul dat fiind expres prevăzut de o normă imperativă urmând a fi aplicate în mod prioritar prevederile Legii cu privire la locuințe.

La fel, Colegiul Civil a considerat eronate concluziile primei instanțe precum intimații de alt spațiu locativ nu dispun și respectiv camera nr. xxxxx din căminul de pe strxxxxx reprezintă „domiciliu” pentru aceștia, or, legislatorul nu a prevăzut un astfel de temei pentru a refuza în evacuarea locatarilor din cămine în cazul expirării termenului contractului de locațiune.

A specificat că, angajații întreprinderii au un drept prioritar la stabilirea în cămin pentru realizarea activității de muncă în cadrul SA „Răut”.

La 26 iunie 2019 (data de pe plicul poștal) avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, a declarat recurs, solicitând casarea

deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 24 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului și-a manifestat dezacordul față de decizia din 23 aprilie a Curții de Apel Bălți și a indicat că instanța la adoptarea deciziei, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, decizia fiind lipsită de suport probatoriu, și se contrazice cu circumstanțele cauzei și probele anexate la materialele dosarului.

A menționat că prin casarea hotărârii primei instanțe și dispunerea evacuării recurenților din locuința care le-a fost atribuită legal și în care locuiesc mai bine de 20 ani, neavând o altă locuință, s-a încălcat dreptul fundamental al recurenților la locuință, precum și dreptul la respectarea vieții private și de familie garantate de art. 8 CEDO.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 30 mai 2019 (f.d. 168), fiind recepționată potrivit avizelor de recepție la 04 iunie 2019 (f.d. 169-171).

Prin urmare recursul declarat la 26 iunie 2019 (data de pe plicul poștal) de către avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 15 iulie 2019 în adresa intimaților a fost expediat copia recursului declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 08 august 2019 (data de pe plicul poștal) SA „Răut” a depus referință la recursul declarat de către avocatul Nina Matveeva-Bociog, în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog, în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog, în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate

interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog, în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele lui Iulian Iacobeț, Elena Iacobeț.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh